

maal Kurista v. taluniku pojana, õppis Kõpu külakoolis ja Saduküla ap.-õigeusu kiriku koolis, hiljemini (1903—09) Peterburis mitmesuguseil kursusel, omandas 1906. a. algkooli- ja 1907 kreiskooli-õpetaja kutse ja sooritas 1910 küpsus-eksami; ta õppis 1910—16 Peterburi ülikooli füüsika-matemaatikateaduskonnas agronoomia osakonnas ja töötas 1914—15 seals. ka keemia alal. Pärast ülikooli lõpetamist 1. järgu diplomiga jäeti ta sama teaduskonna juurde õppetoolile ettevalmistumiseks. N. võttis osa 1915 ja 1917 Orenburg'i kub-u mullastiku uurimise ekspeditsioonist. 1925—26 viibis ta *International Education Board*'i stipendiaadina P.-A. Ühendriiges ja omandas Rutgers'i ülikoolis astme *Master of Sciences*. N. on toiminud 1906—13 õpetajana Peterburis, 1917—18 Jamburgis ja 1918—20 Põhja-Eesti (Jäneda) põllutöökeskkooli esimese juhatajana, a-st 1920 Tartu ülikooli põllumajandusteaduskonna mullateaduse ja agrikultuurkeemia dots-na, a-st 1924 erakorralise ja a-st 1929 korralise prof-na. Ka on ta kogu aeg olnud Raadi agrikultuurkeemia katsejaama juhataja ja 1921—25 põllumajandusteaduskonna dekaani kt. — N. toimetab 1919—23 põllutööministeeriumi toetusel K. Liidak'u (vt. *Suppl.*) kaastegevusel Eesti mullastiku uurimist, mille tulemusena koostas Eesti mullastiku kaardi („Kodumaa mullastikust“ — „Agronoomia“ 1924—25). N-u poolt avaldatud töist mainitagu: „Mulla reaktsioon, selle põhjused ja määramise meetodid“ („Agronoomia“ 1927, nr. 10/11, 12), „Lämmastik-väetiste tasuvusest juurvilja kasvatamisel“ ja „Lämmastikväetiste mõju võrdlus juurvilja kasvatamisel“ (*ibid.*, 1929, nr. 5, 6), „The influence of ground limestone on acid soils...“ (*Acta A XV*₁, Tartu, 1929), Muhu saare mullastik (maakondi kirjeldavas koguteoses „Eesti“ VI — „Saaremaa“, Tartu, 1934), „Über die Zersetzungsgeschwindigkeit und den Stickstoffverlust des Stallmistes“ („Zeitschrift für Pflanzenernährung, Düngung und Bodenkunde“, kd. 39, 1935), „Übersicht der Böden Estlands und ihrer Entwicklungsbedingungen“ („Soil Research“, 5, 1936), „Uurimusi meie söödajuurviljade arenemisest ja toitainete tarbimisest“ („Agronoomia“ 1937, nr. 5, 6) ja „Über die Zersetzungsgeschwindigkeit des gefallen Laubes und der Koniferenna-

deln...“ („Bodenkunde und Pflanzenernährung“, 8, 1938). Peale selle on N. avaldanud hulga väetuskatsete aruandeid ja artikleid mullastiku ja väetuse küsimusist ajakirjus „Agronoomia“, „Põllumees“, „Põllumajandus“, „Põllumajanduseturg“, „Uus Talu“, „Niit ja Karjamaa“ ja koguteoseis „Eesti“ (Tartu, 1926), „Põllumehe käsiraamat“ I (*ibid.*, 1926), Põllumajanduse Peavalitsuse (resp. osakonna) aastaraamatuis I—III (Tall., 1927, 1929, 1936) jm. N. on „Põllumajandusliku entsüklopeedia“ toimetuse nõukogu ja Loodusvarade Instituudi liige a-st 1938.

„Agronoomia“ 1932, nr. 11; isikl. jm. saadud andmed. K. L.

NÕMMIK, Juhan, maalikunstnik, sünd. 26. VII 1902 vkj. Peterburis vabrikutöölise pojana, õppis Peterburi Eesti Hariduseseltsi koolis ja Tartu reaalkoolis, kus omandas küpsustunnistuse 1921, sai kunstilise hariduse Tartus kunstikool „Pallases“, mille lõpetas 1929. N. on viibinud lühemal õppereisudel Saksa- ja Prantsusmaal, Belgias, Hollandis ja Nõukogude-Venes; joonistusõpetajana on ta teotsenud a-st 1923 Tartu poeglastegümnaasiumis, 1929—36 ka Tartu õhtuses ühisgümnaasiumis, eriaineteõpetajana a-st 1936 kunstikool „Pallases“ ja õppejõuna s. a-st Tartu ülikooli didaktilis-metoodilise seminari joonistusõpetuse harus. — N. on kunstühing „Pallase“ liige ja olnud selle juhatuse liikmeks, ms. esimeheks 1936—38. Kunstinäitusil on ta esinenud a-st 1929. N. on loonud peamiselt natüürmorte ning lüüriliselt meeleolustatud õhuküllaseid maastikumaaile õlimaali ja akvarelli tehnikas. Ta tööle on iseloomulik mahlakas ja suurejoone-line, ent suurest distsipliinitundest juhitud pintslitehnika ning tagasihoidlik koloriit, milles domineerivad hõbehallid ja pruunid toonid. N-u laadi on tugevasti mõjustanud nüüdisaja prantsuse maalijad.

Isikl. saadud andmed. V. V.

NÄLK, Tõnis, vabrikujuhataja, sünd. 14. IV. 1855 vkj. Helme khk-s Riidaja v. taluniku pojana, omandas üldhariduse Tarvastu khk-koolis 1867—71 ja Valgas, õppis a-st 1879 Volmari maakonnas Kõkmuiža (Kokenhofi) mõisas Liivimaa suuremas õllefabrikus õllemeistriametit ja sai 1883 vabriku tegelikuks juhata-